

Rola wychowania patriotycznego w wychowaniu małego dziecka

Patriotyzm – wielkie słowo – miłość do Ojczyzny, własnego narodu. Postawy, które ukształtujemy w dzieciach w tym wieku towarzyszą im praktycznie przez całe życie.

Rodzina to korzenie – daje dziecku poczucie przynależności, własną historię, tradycje, obrzędowość, przekazuje wartości moralne, umiejscawia dziecko w określonym obszarze geograficznym. Własny dom, najbliższe środowisko, Mała Ojczyzna i jej dziedzictwo, dają bazę dla kształtowania tej pełnej, dojrzałej postawy patriotycznej. Dziecko wychowywane w klimacie poczucia dumy narodowej, któremu rodzina przekazuje wartości patriotyczne, które obserwuje pracowitość, ofiarność najbliższych, wypełnianie przez nich obowiązków obywatelskich, które w rodzicach znajduje przykład postawy człowieka potrafiącego działać na rzecz innych, ten mały człowiek, któremu stawia się wymagania, i jasno mówi, co jest dobre a co złe, będzie

przygotowany do uczestnictwa w życiu narodu, będzie czuł się współodpowiedzialny za jego losy, będzie odczuwał wewnętrzną potrzebę działania na rzecz innych, przestrzegał norm społecznych i bronił wartości. Ale niestety, w ostatnich latach obserwujemy degradację wartości.

Lansuje się choćby w mediach, konsumpcyjny model życia, zachęca do bezkrytycznego naśladowania obcych wzorców. Dzieci wręcz „atakowane”

ze wszystkich stron przez telewizję, reklamy, Internet, pseudo - czasopisma, świat wielkich centrów handlowych, modnych gadżetów. Młodzi ludzie zachęceni są do życia łatwego, lekkiego i przyjemnego i do stawiania siebie, własnych korzyści i przyjemności na pierwszym miejscu. Ci, którzy się głośno temu przeciwstawiają, są traktowani lekceważąco, uznawani za staroświeckich, niedzisiejszych. Wielu wstydzi się wyrażać głośno swoje poglądy, a wartości takie jak uczciwość, praca dla innych nie przynosząca wymiernych korzyści, umiłowanie Ojczyzny, są spychane na margines jako nieżyciowe, są też częstokroć wyśmiewane. Rodzice nie mają czasu na zwykłą rozmowę ze swoim dzieckiem, na przebywanie z nim, towarzyszenie w jego dziecięcych problemach i radościach. W wielu domach spędza się wolny czas „zwiedzając” supermarket. Posiadanie stało się wartością nadrzędną. Czy w takich rodzinach jest miejsce na przekazywanie wartości i kształtowanie postawy patriotycznej, jeśli nie ma w nich miejsca na bliskość i serdeczność, na rozmowę?

Rola nas – wychowawców i instytucji wspierających rodzinę w wychowaniu, także patriotycznym, jest szczególnie w obliczu kryzysu wartości nie do przecenienia. Wychowanie w miłości do Ojczyzny, kultywowaniu polskich tradycji i szacunku do twórców naszej ojczyzny jest elementem nauki już na etapie edukacji przedszkolnej. W ciągu edukacji przedszkolnej tworzymy więź uczuciową między przedszkolem i rodziną dziecka, staramy się wspólnie wypełniać zadania i osiągać cele wychowawcze.

Działania dydaktyczno – wychowawcze w zakresie wychowania patriotycznego w przedszkolu obejmują między innymi:

- kształtowanie więzi emocjonalnej dziecka z rodziną, rówieśnikami, przedszkolem, kształtowanie właściwego stosunku do otaczającego świata, dostrzeganie piękna i wartości przyrody oraz przyswajanie zasad ochrony przyrody
- kształtowanie miłości i przywiązania do kraju ojczystego, właściwego stosunku do symboli narodowych (godło państwowe, hymn, flaga), jego kultury i tradycji
- przygotowanie dzieci do pracy i życia społecznego, do aktywnego uczestnictwa w kulturze

Wychowanie patriotyczne należy powiązać z treściami i zadaniami innych dziedzin wychowania, ma na uwadze harmonijny rozwój różnych sfer osobowości dziecka. Pierwszoplanowym zadaniem wychowania patriotycznego małych dzieci jest troska o ich szczęście, zdrowie i dobre samopoczucie. W wychowaniu patriotycznym dzieci w wieku przedszkolnym większą uwagę zwracamy na formowanie ich uczuć oraz motywacji, a nie na aspekt poznawczy. Kierując procesem tworzenia obrazu naszego kraju musimy włączyć nowo nabyte składniki wiedzy w system już posiadanych informacji.

Absolwent przedszkola wg podstawy programowej: „wymienia nazwę swojego kraju i jego stolicy, rozpoznaje symbole narodowe (godło, flaga, hymn), nazywa wybrane symbole związane z regionami Polski ukryte w podaniach, przysłowia, legendach, bajkach, np. o smoku wawelskim, orientuje się, że Polska jest jednym z krajów Unii Europejskiej”.

Dla małego dziecka pojęcie „Ojczyzna” jest wyrazem abstrakcyjnym, gdyż nie rozumie ono do końca jego zakresu znaczeniowego. Aby w przyszłości dziecko rozumiało słowo: Polak – patriota – Polska – moja Ojczyzna, należy „małymi kroczkami” przybliżać mu obraz kraju, rozbudzać, rozniecać tę isierkę patriotyzmu prostymi sposobami i metodami dostępnymi percepcji dziecka.

Jak sprawić aby maluchy chętnie poznały historię i kulturę Polski. Co proponujemy , co można zrobić?

- **konkursy plastyczne** (rozwijają kreatywność)
- **okolicznościowe uroczystości** (to okazja do pokazania dzieciom, jak można świętować ważne rocznice z historii Polski)
- **wycieczka do miejscowego muzeum** (to okazja do zapoznania maluchów z historią własnego regionu)
- **współpraca z lokalną biblioteką**
- **wystawa starodawnych przedmiotów i rodzinnych pamiątek** (może stać się doskonałym sposobem na poszerzenie wiedzy , pobudzi dziecięcą ciekawość)
- **zajęcia na temat legend** (czytanie , słuchanie płyt CD , oglądanie ilustracji , układanie puzzli itp.), legendy to wyjątkowe lokalne historie, które zachwycają . Dla dzieci są wręcz

idealne – doskonale mogą zastąpić współczesne bajki a dodatkowo mają dużą wartość edukacyjną.

- **zajęcia związane ze sławnymi postaciami** – elementy muzyki poważnej można w bardzo prosty sposób wpleść np. w zajęcia ruchowe albo w czas popołudniowego odpoczynku, do tego wartościowa informacja o twórcy i szybko okazuje się, że dzieci doskonale zapamiętają, kim jest np. Fryderyk Chopin. To samo dotyczy również innych dziedzin (twórczością polskich pisarzy, malarzy i innych artystów) .

Do miana patrioty dorastamy przez całe lata, ale w kształtowaniu się postaw patriotycznych poważną rolę spełniają przeżycia i doświadczenia z okresu dzieciństwa , bo jak pisał Ryszard Przymus – „... *Polska- Ojczyzna ...Kraina, która się w sercu zaczyna.*”

Na zakończenie pragnę przytoczyć słowa Ojca Świętego Jana Pawła II wygłoszone w Łowiczu do nauczycieli i wychowawców podczas pielgrzymki do Polski w 1996r. : „Nie można służyć dobrze narodowi nie znając jego dziejów, bogatej tradycji i kultury. Polska potrzebuje ludzi otwartych na świat, ale kochających rodzinny kraj”, i dalej: „Młodzi was potrzebują. Nade wszystko domagają się od was przykładu życia. Trzeba, abyście byli dla nich przyjaciółmi, wiernymi towarzyszami i sprzymierzeńcami.”

Opracowała: Hanna Drozdowicz